

**Examenul de bacalaureat 2015
Proba E. b)**

**Proba scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul real
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél

Hervad már ligetünk, s díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög.
Nincs rózsás labyrinth, s balzsamos illatok
Közt nem lengedez a Zephyr.*

Nincs már symphonia, s zöld lugasok között
Nem búg gerlice, és a füzes ernyein
A csermely violás völgye nem illatoz,
S tükrét durva csalét fedi.

A hegy boltozatán néma homály borong.
Bíbor thyrusain** nem mosolyog gerezd.
Itt nemrég az öröm víg dala harsogott:
S most minden szomorú s kiholt.

Oh, a szárnyas idő hirtelen elrepül,
S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!
Minden csak jelenés; minden az ég alatt,
Mint a kis nefelejcs, enyész.

Lassanként koszorúm bimbaja elvirít,
Itt hágy szép tavaszom: még alig ízleli
Nektárját ajakam, még alig illetem
Egy-két zsenge virágait.

Itt hágy, s vissza se tér majd gyönyörű korom.
Nem hozhatja fel azt több kikelet soha!
Sem béhunyt szememet fel nem igézheti
Lollim barna szemöldöke!

*Zephyr = enyhe, kellemes szellő. Elnevezését a görög Zephüroszról, a nyugati szél istenéről kapta.

**thyrus = itt szőlőtő

a. Melyek az első három versszak természetleírásának jellemzői?	5 pont
b. Értelmezze a negyedik versszak költői képeit!	5 pont
c. Milyen viszony van az első három és utolsó két versszak leírása között?	5 pont
d. Melyek a költemény elégiára jellemző sajátosságai?	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A fahasábokból megfelelő hozzáértéssel összerakott halmot száraz falevelekkel, harasztal takarják, majd vékony földréteggel fedik be, így a begyűjtés után a fa néhány nap alatt – a levegőtől elzárva – elszenesedik. A szenesítés során a faanyag tömegének mintegy háromnegyed részét elveszíti gőzök és gázok formájában, s a visszamaradó faszén akár rossz útviszonyok esetén is lényegesen könnyebben szállítható a fánál. Nagyjából így határozható meg ennek az ősi tevékenységnek a lényege.

A szénégetés a Kárpát-medence erdővidékein általánosan ismert erdei ipar volt a korábbi századokban. Gazdasági jelentősége azonban mindig valamelyik egyéb iparágat – leginkább a vasműveséget – adalékanyaggal kiszolgáló tevékenységként nőtt. Ennek megfelelően a kiterjedtebb szénégető ipar követte a bányászat, a kohászat és a különböző fémiparok – a nyersanyagtermelés és -feldolgozás – regionális történeti folyamatait, de összekapcsolódott például az üveggyártás és a lőporkészítés tevékenységével is.

(Vida Gyula: Szénégetés a Bükkben)

a. Milyen kommunikációs funkció érvényesül a szövegben? Válaszát indokolja!	5 pont
b. Mi történik a faanyag tömegével a szenesítés során?	5 pont
c. Milyen más iparágakkal kapcsolódott össze a szénégetés?	5 pont
d. Mutasson be 10-15 mondatban egy napjainkban divatos szakmát!	10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: A 20. századi regény! (pl. Móricz Zsigmond: *Sárarany*, *Az Isten háta mögött*, Kosztolányi Dezső: *Pacsirta*, *Édes Anna*, Tamási Áron: *Ábel a rengetegben*, Ottlik Géza: *Iskola a határon*, Kuncz Aladár: *Fekete kolostor* – vagy más olvasott regény)

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

a. a regény műfaji sajátosságai	5 pont
b. a történetalakítás sajátosságai a választott regényben (metonimikus/metaforikus)	5 pont
c. az elbeszélő viszonyulása a történethez (pl. mindentudó/korlátozott tudású elbeszélő)	5 pont
d. a választott regény stílusjegyei (pl. realista, naturalista stílusjegyek)	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.